

FILIPINO

Wika at Panitikan

Filipino

Unang Markahan – Modyul 2

Mga Pahayag na Nagbibigay ng mga Patunay

Ang materyal sa pagtuturong ito ay magkatuwang na inihanda at sinuri ng mga piling guro,ulong guro, punong guro, at Education Program Supervisor sa Filipino ng Kagawaran ng Edukasyon-Sangay ng Misamis Occidental. Hinihikayat namin ang mga guro at ibang nasa larangan ng edukasyon na mag-email ng kanilang puna at mungkahi sa Kagawaran ng Edukasyon- Rehiyon 10 sa region10@deped.gov.ph.

Mahalaga sa amin ang inyong mga puna at mungkahi.

Filipino – Baitang 7

Alternative Delivery Mode

Unang Markahan – Modyul 2: Mga Pahayag na Nagbibigay ng mga Patunay

Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa **Batas Republika 8293, Seksiyon 176** na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikap ang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Development Team of the Module

Author/s:	Maris C. Pactores Susan C. Rosellosa, HT-III
Reviewers:	Emma B. Cabibil Marietess M. Santos Alona A. Duhaylungsod Nenita M. Aboniawan
Illustrator and Layout Artist:	Noel Jay S. Pahayac
Management Team Chairperson:	Dr. Arturo B. Bayocot, CESO III <i>Regional Director</i>
Co-Chairpersons:	Dr. Victor G. De Gracia Jr., CESO V <i>Asst. Regional Director</i> Edwin R. Maribojoc, EdD, CESO VI <i>Schools Division Superintendent</i> Myra P. Mebato, PhD, CESE <i>Assistant Schools Division Superintendent</i> Mala Epra B. Magnaong, Chief ES, CLMD
Members:	Neil A. Improgo, EPS-LRMS Bienvenido U. Tagolimot, Jr., EPS-ADM Samuel C. Silacan, EdD, CID Chief Lorena R. Simbajon, EPS - Filipino Rone Ray M. Portacion, EdD, EPS – LRMS Marilyn C. Panuncialman, EdD, PSDS Maria Cheryl T. Samonte, EdD, Principal III/District In-charge Agnes P. Gonzales, PDO II Vilma M. Inso, Librarian II

Inilimbag sa Pilipinas ng

Kagawaran ng Edukasyon – Sangay ng Misamis Occidental

Office Address: Osilao St., Poblacion I, Oroquieta City, Misamis Occidental

Contact Number: (088) 531-1872 / 0977 – 8062187

E-mail Address: deped_misocc@yahoo.com

Paunang Salita

Para sa mag-aaral:

Malugod na pagtanggap sa **Filipino 7** ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul 2 ukol sa Mga Pahayag na Nagbibigay ng mga Patunay

Ang modyul na ito ay ginawa bilang tugon sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong madulutan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang modyul na ito ay may mga bahagi at icon na dapat mong maunawaan.

Alamin

Sa bahaging ito, malalaman mo ang mga dapat mong matutuhan sa modyul.

Subukin

Sa pagsusulit na ito, makikita natin kung ano na ang kaalaman mo sa aralin ng modyul. Kung nakuha mo ang lahat ng tamang sagot (100%), maaari mong laktawan ang bahaging ito ng modyul.

Balikan

Ito ay maikling pagsasanay o balik-aral upang matulungan kang maiugnay ang kasalukuyang aralin sa naunang leksyon.

Tuklasin

Sa bahaging ito, ang bagong aralin ay ipakikilala sa iyo sa maraming paraan tulad ng isang kuwento, awitin, tula, pambukas na suliranin, gawain o isang sitwasyon.

Suriin

Sa seksyong ito, bibigyan ka ng maikling pagtalakay sa aralin. Layunin nitong matulungan kang maunawaan ang bagong konsepto at mga kasanayan.

Pagyamanin

Binubuo ito ng mga gawaing para sa malayang pagsasanay upang mapagtibay ang iyong pang-unawa at mga kasanayan sa paksa. Maaari mong iwasto ang mga sagot mo sa pagsasanay gamit ang susi sa pagwawasto sa huling bahagi ng modyul.

Isaisip

Naglalaman ito ng mga katanungan o pupunan ang patlang ng pangungusap o talata upang maproseso kung anong natutuhan mo mula sa aralin.

Isagawa

Ito ay naglalaman ng gawaing makatutulong sa iyo upang maisalin ang bagong kaalaman o kasanayan sa tunay na sitwasyon o realidad ng buhay.

Tayahin

Ito ay gawain na naglalayong matasa o masukat ang antas ng pagkatuto sa pagkamit ng natutuhang kompetensi.

Karagdagang Gawain

Sa bahaging ito, may ibibigay sa iyong panibagong gawain upang pagyamanin ang iyong kaalaman o kasanayan sa natutuhang aralin.

Susi sa Pagwawasto

Naglalaman ito ng mga tamang sagot sa lahat ng mga gawain sa modyul.

Sa katapusan ng modyul na ito, makikita mo rin ang:

Sanggunian

Ito ang talaan ng lahat ng pinagkuhanan sa paglikha o paglinang ng modyul na ito.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anumang marka o sulat ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.
2. Huwag kalimutang sagutin ang *Subukin* bago lumipat sa iba pang gawaing napapaloob sa modyul.
3. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat pagsasanay.
4. Obserbahan ang katapatan at integridad sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
5. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagdaloy kung tapos nang sagutin lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang inyong guro o tagapagdaloy. Maaari ka rin humingi ng tulong kay nanay o tatay, o sa nakatatanda mong kapatid o sino man sa iyong mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami, sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakakuha ka ng malalim na pang-unawa sa kaugnay na mga kompetensi. Kaya mo ito!

TALAAN NG NILALAMAN

Alamin	-----	1
Subukin	-----	2
Aralin 1	-----	4
Balikan	-----	4
Tuklasin	-----	5
Suriin	-----	9
Pagyamanin	-----	11
Isaisip	-----	12
Isagawa	-----	13
Tayahin	-----	14
Karagdagang Gawain	-----	16
Susi sa Pagwawasto	-----	17
Sanggunian	-----	18

Alamin

Sa araling ito, matutunghayan mo ang maayos na paglalahad ng patunay na kapani-paniwala at makatotohanan. Makatutulong ito upang ikaw ay makapagpatunay at ang lahat ng iyong paliwanag ay katanggap-tanggap sa mga tagapakinig. Aalamin mo ang iba't ibang pahayag na ginagamit sa pagbibigay ng patunay upang magamit nang wasto. Halina't basahin natin at unawain ang mga ito.

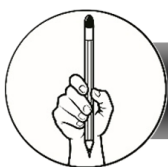
Layunin

- a. Nagagamit nang wasto ang mga pahayag sa pagbibigay ng mga patunay.

(F7WG-Ia-b-1)

- b. Naipaliliwanag ang mga pahayag kung paano ang mga ito nagbibigay ng patunay.
- c. Naipalalawak ang mga pahayag gamit ang wastong pagbibigay ng mga patunay.

Subukin

Gawain A

Panuto: Suriin ang mga pangungusap, lagyan ng tsek (✓) kung ang pangungusap ay nagbibigay ng patunay, at ekis (X) naman kung hindi. Isulat ang tamang sagot sa iyong sagutang papel o notbuk.

1. Napakalungkot ng mga pangyayari sa ating mundo dahil sa kumakalat na COVID-19.
2. Ayon sa *Department of Health (DOH)*, mapigilan ang pagkalat ng COVID-19 sa pamamagitan ng paghugas ng kamay, huwag hawakan ang iyong mukha, at panatilihin ang distansya sa pagitan ng iyong sarili sa iba.
3. Ang tulong mula sa iba't ibang panig ng bansa ay umabot sa mahigit 20 bilyong piso na nagpapakita ng kabutihang loob kahit anuman ang lahi.
4. Malungkot isipin ang ilan sa ating kababayang nahihirapang makahanap ng trabaho para sa pang-araw-araw na pangangailangan.
5. Pinatutunayan sa mga estadistika na ang U.S ang nangunguna sa may pinakamaraming kaso ng COVID-19 sa buong mundo.
6. Hinatulan na ng Korte Suprema si Janet Napoles na kasangkot sa *Pork Barrel Scam*.
7. Ayon sa mga nakalap na larawan, kitang-kita na siya ang bumaril sa lalaking nakasakay sa kotse.
8. Ayon sa isang pag-aaral, mas marami ang populasyon ng kababaihan kaysa sa kalalakihan.
9. Magsumikap tayo upang makamit natin ang mga ninanais sa buhay.
10. Ayon sa mga nakalap na larawan, kapani-paniwala na siya ang pumasok sa kanilang bahay na nagnakaw ng mga alahas.

Gawain B

Panuto: Basahin at unawain ang mga sumusunod na pahayag. Isulat ang titik ng tamang sagot sa iyong sagutang papel o notbuk.

1. Nakasaad sa mga salitang ito na ang ebidensiya at patunay ay kapani-paniwala o makapagpatunay.
  - a. Nagpapahiwatig
  - b. Pinatutunayan na detalye
  - c. Kapani-paniwala
  - d. Nagpapatunay / Katunayan
2. Ito ang pahayag na nagbibigay ng patunay na nagsasabing mahalagang masuri ang mga detalye para makita ang katotohanan sa pahayag.
  - a. Pinatutunayan ng mga detalye
  - b. Kapani-paniwala
  - c. Nagpapakita
  - d. Dokumentaryong ebidensiya
3. Nakasaad dito ang mga ebidensiyang nakasulat, nakalarawan o naka-*video*.
  - a. Nagpapatunay / Katunayan
  - b. Nagpapakita
  - c. Dokumentaryong ebidensiya
  - d. Pinatutunayan ng mga detalye
4. Ito ay mga pahayag na naglalahad ng patunay sa isang bagay.
  - a. Nagpapakita
  - b. Taglay ang matibay na kongklusyon
  - c. Nagpapahiwatig
  - d. Nagpapatunay / Katunayan
5. Ang mga sumusunod ay mga pahayag sa pagbibigay ng patunay **maliban sa...**
  - a. Dokumentaryong ebidensya
  - b. Pinatutunayang detalye
  - c. Nagpapakita
  - d. Kakaibang kongklusyon

Aralin 1

Mga Pahayag na Nagbibigay ng mga Patunay

Magandang buhay!

Sa pagtatapos ng araling ito, ikaw ay makapagbibigay ng mga patunay sa anomang mga pahayag.

Handa ka na ba? Simulan na natin.

Balikan

Subukin natin ang iyong kaalaman.

Marahil ang ibang kabataan ay hindi na masyadong tinatangkilik ang mga kuwentong-bayan sa kasalukuyan, paano ka makatutulong sa pagpapalaganap nito upang magkaroon ng interes sa pagbabasa ang kabataang tulad mo?

Panuto: Maghinuha ng limang (5) paraan upang mapalaganap ang kuwentong-bayan gamit ang iyong sariling patunay o ebidensiya. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel o notbuk.

<i>Paraang Makatutulong sa Pagpapalaganap ng Kuwentong-Bayan sa Kasalukuyan</i>	
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

Tuklasin

Basahin at unawain ang balitang nasa ibaba bago mo tuklasin ang mga pahayag sa pagbibigay ng patunay. Pagkatapos ay sagutin ang mga katanungan sa susunod na pahina.

Buong puwersa ng Tudela Police Station sa Misamis Occidental, isinailalim sa Quarantine

TUDELA, Misamis Occidental - Naka-*quarantine* ngayon ang buong puwersa ng Tudela Municipal Police Station matapos na nagkaroon ng *close contact* ang dalawa sa mga pulis nito sa nurse na nakasama nila sa *checkpoint* na nagpositibo sa COVID-19.

Ayon kay Police Col. Danilo Tumanda, Director ng Misamis Occidental Police Provincial Office, magtatagal ng hanggang Mayo 15 ang *quarantine* ng mga pulis ng Tudela.

“I-prevent lang ba, ‘yong *preventive measures* para madali silang i-monitor kung mayroon mang makikitang *symptoms* gano’n,” sabi ni Tumanda.

Agad namang nagpadala ng kahaliling puwersa ang Police Provincial Office sa nasabing bayan para hindi maantala ang operasyon ng pulisya doon. Naka-isolate sa isang *resort* sa bayan ang lahat ng mga pulis at hindi pinapayagang makalabas.

Sa ngayon ay wala namang nakitaan ng sintomas ng COVID-19 sa mga pulis. Dagdag ni Tumanda, umaasa at nananalangin sila na sana walang nahawa sa mga pulis.

Samantala, inihayag naman ni Tudela Mayor Samuel Parojinog na boluntaryo siyang nag-*self quarantine* hanggang Mayo 15 habang hinihintay ang resulta ng kaniyang *swab test*. Wala naman siyang nararamdamang sintomas ng sakit pero kinunan siya ng *swab test*.

Sabi ni Parojinog, naglaan ng pondo si Misamis Occidental 2nd District Rep. Henry Oaminal para bumili ng *test kits* para isailalim sa *swab test* ang mga alkalde ng probinsya dahil kahit sumusunod sila sa *guidelines*, marami pa rin silang nakasalamuha habang nagta-trabaho.

Dagdag ni Parojinog, isinailalim din sa *quarantine* sa isang *resort* sa bayan ang mga doktor at nurse ng Tudela Rural Health Unit matapos magkaroon ng *close contact* sa nagpositibong *health worker*.

Mula sa ABS-CBN News, May 2, 2020

Gawain 1

Panuto: Basahin at unawain ang mga sumusunod na tanong sa ibaba. Isulat ang titik ng tamang sagot sa iyong sagutang papel o notbuk.

1. Ayon sa balita, ano ang kasalukuyang kalagayan ng mga tao sa lugar?
  - a. Umaangat ang kabuhayan ng mga tao sa lugar.
  - b. Pangamba ang nangingibabaw ng mga tao sa lugar.
  - c. Masagana ang pamumuhay ng mga tao sa lugar.
  - d. Walang bahid na takot ang nadarama ng mga tao sa lugar.
2. Ayon sa balita, ano ang magpapatunay na kinakailangang sumailalim sa *quarantine* ang buong puwersa ng pulisya?
  - a. matapos lumabas ang resulta ng *swab test* na nagpapakita na sila ay positibo sa COVID-19
  - b. matapos magkaroon ng *close contact* sa pulis na galing sa Maynila
  - c. tinitiyak lamang ang kaligtasan ng bawat mamamayan
  - d. matapos magkaroon ng *close contact* ang dalawa sa mga pulis at nars na nakasama nila sa *checkpoint* na nagpositibo sa COVID-19
3. Alin sa mga sumusunod ang hindi nabanggit na mga ebidensiya mula sa balitang binasa na magpapatunay sa pag-iingat na ginawa ng pulisya?
  - a. Naka-*isolate* sa isang resort sa bayan ang lahat ng mga pulis at hindi pinapayagang makalabas.
  - b. Ayon kay Tumanda, *preventive measure* para madali silang i-*monitor* kung mayroon mang makikitang sintomas.
  - c. Sabi ni Mayor Parojinog, naglaan ng pondo si Misamis Occidental 2nd District Rep. Henry Oaminal na bibigyan ng ayuda ang bawat pamilya ng mga pulis.
  - d. Ayon kay Police Col. Danilo Tumanda, Director ng Misamis Occidental Police Provincial Office, magtatagal nang hanggang ika-15 ng Mayo ang *quarantine* ng mga kapulisan ng Tudela.

4. Para mapatunayan na totoo ang sinasabi ng nagsasalita, paano niya ito sasabihin?
- a. Kinakailangan ng isang malikhaing sagot upang paniwalaan ng tagapakinig.
  - b. Kinakailangang gumamit ng mga bulaklaking salita upang paniwalaan ng tagapakinig.
  - c. Kinakailangang maglahad nang maayos na patunay at ebidensiya upang paniwalaan ng tagapakinig.
  - d. Kinakailangang sabihin ang natapos na propesyon upang mas paniwalaan pa lalo ng tagapakinig.
5. Kinakailangan ba ang sapat na ebidensiya upang maging kapani-paniwala at maayos ang paglalahad?
- a. Oo, upang ang paliwanag ay katanggap-tanggap o kapani-paniwala sa mga tagapakinig.
  - b. Oo, upang maisiwalat ang lahat ng ebidensiya sa mga tagapakinig.
  - c. Hindi, dahil ang mabubulaklaking mga pahayag ay hindi na nangangailangan ng ebidensiya.
  - d. Hindi, dahil nagsasayang lamang ng oras ang pagkalap ng mga datos o ebidensiya upang paniwalaan.

Upang mas maunawaan at maging maayos ang iyong paglalahad ng mga sagot ay basahin ang mga pahayag na ginagamit sa pagbibigay patunay na tiyak na makatutulong sa iyo.

Mga Pahayag sa Pagbibigay ng mga Patunay

May dokumentaryong ebidensiya

Ang mga ebidensiya ay dapat mayroong magpapatunay na maaaring nakasulat, larawan o video.

Kapani-paniwala

Ipinakikita ng salitang ito na ang mga ebidensiya, patunay, at kalakip na ebidensiya ay kapani-paniwala at maaaring makapagpatunay .

Taglay ang matibay na kongklusyon	Isang katunayang pinalalakas ang ebidensiya, proweba o impormasyon na totoong pinatutunayan.
Nagpapahiwatig	Hindi direktang makikita, maririnig, o mahihipo ang ebidensiya subalit sa pamamagitan ng pahiwatig ay masasalamín ang katotohanan.
Nagpapakita	Salitang nagsasaad na ang isang bagay na pinatutunayan ay totoo o tunay.
Nagpapatunay / Katunayan	Salitang nagsasabi o nagsasaad ng pananalig o paniniwala sa ipinahahayag.
Pinatutunayan ng mga detalye	Makikita mula sa mga detalye ang mga patunay sa isang pahayag. Mahalagang masuri ang mga detalye para makita ang katotohanan sa pahayag.

(Mula sa *Pinagymang Pluma 7*, p.21)

Mga Halimbawa:

1. Kitang-kita sa mga dokumentaryong ebidensiya na nakuha sa “video” na **totoo ngang** siya ang pumatay sa bata.
2. Ayon sa mga nakalap na larawan, **kapani-paniwala nga** ang matinding problema na dinanas ng Pilipinas na makaaapekto sa ekonomiya nito.
3. Hinatulan ng Korte Suprema si Janet Napoles hinggil sa Pork Barrel Scam.
4. Marami ang nagsasabi na maaaring may nilabag daw na batas ang ABS-CBN, **pinatutunayan ito** nang maglabas ang *National Telecommunications Commissions (NTC)* ng *Cease ang Desist Order* upang matigil ang kanilang operasyon.
5. Atin nang nararamdaman ang hindi magandang epekto ng *Global Warming*, ipinapahiwatig nito ang pabago-bago ng panahon.

Suriin

Gawain 2

Panuto: Suriin ang mga sumusunod na talata kung paano ito nagbibigay ng mga patunay. Basahin ang mga tanong sa ibaba at Isulat ang titik ng tamang sagot sa iyong sagutang papel o notbuk.

Para sa bilang 1 – 3

Mikrobyong Sanhi ng Sakit

Ang Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) ay tumutukoy sa kumpol ng mga kaso ng viral pneumonia na naganap sa Wuhan, Hubei Province, mula pa noong Disyembre 2019. Ayon sa pagsisiyasat ng mga awtoridad sa kalusugan ng Mainland, isang nobelang coronavirus ay natagpuan na ahente ng sanhi.

Mula sa <https://www.chp.gov.hk>

1. Paano nagbibigay ng mga patunay ang talatang nabasa?
  - a. Pinatutunayan ito sa pamamagitan ng pagpapakita ng mga ebidensiyang nakasulat at mga larawan.
  - b. Pinatutunayan ito sa pamamagitan ng paglalahad sa kahulugan ng COVID-19.
  - c. Pinatutunayan ito sa pamamagitan ng paglalahad ng mga detalye tungkol sa COVID-19 at pagbanggit sa isang pag-aaral.
  - d. Pinatutunayan ito sa pamamagitan ng pagpapakita ng sapat na ebidensiya tungkol sa COVID-19.
2. Batay sa iyong ginawang pagsusuri, ano ang ginamit na paraan ng pahayag sa pagbibigay ng isang patunay?
  - a. Taglay ang matibay na kongklusyon
  - b. May dokumentaryong ebidensiya
  - c. Nagpapakita
  - d. Pinatunayan ng mga detalye
3. Bakit kinakailangang masuri ang mga detalye?
  - a. upang maging matibay ang ebidensiya
  - b. upang makita ang katotohanan sa pahayag
  - c. upang makapanghikayat sa mambabasa
  - d. upang maging mabisa ang panghihikayat

Para sa bilang 4 – 5

Mga Klinikal na Katangian

Ayon sa impormasyong ibinigay ng mga awtoridad sa kalusugan ng Mainland, ang mga sintomas ng mga kaso ay may kasamang lagnat, pananamlay, ubong matigas (o dry cough) at pangangapos ng hininga. Ang ilang mga kaso ay nasa malubhang kondisyon. Ang mga taong nasa nakatatandang edad o nagkakaroon ng pangunahing sakit ay nasa mas mataas na peligro na lumala sa malubhang kondisyon.

Mula sa <https://www.chp.gov.hk>

4. Paano nagbibigay ng mga patunay ang talatang nabasa?
  - a. Pinatutunayan ito sa pamamagitan ng paglalahad ng isang impormasyong galing sa eksperto na nagpapahiwatig ng mga ebidensiya.
  - b. Pinatutunayan ito sa pamamagitan ng pagpapakita ng mga nakalap na larawan.
  - c. Pinatutunayan ito sa pamamagitan ng isang matibay na kongklusyon.
  - d. Pinatutunayan ito sa pamamagitan ng mga salitang nakapanghihikayat sa mga mambabasa.
5. Ano ang ginamit na paraan ng pahayag sa pagbibigay ng isang patunay?
  - a. Nagpapahiwatig
  - b. Nagpapakita
  - c. Pinatutunayang detalye
  - d. Kakaibang kongklusyon

Pagyamanin

Gawain 3

Panuto: Suriin at tukuyin kung ang mga pahayag ay nagbibigay ng patunay. Isulat ang **Oo** kung ito ay may patunay at **Hindi** kung walang patunay. Isulat ang tamang sagot sa iyong sagutang papel o notbuk.

1. Mahalagang malaman ang mga impormasyon sa pangyayaring nagaganap sa bansa o maging sa buong mundo.
2. Ayon sa pag-aaral, ang dalawang sanhi ng *Climate Change* ay ang natural na pagbabago ng klima at ang mga gawain ng tao na nakapagpapalala nito.
3. Ayon sa Kalihim ng Kalusugan na si Francisco Duque III, “sa panahong ito ng pagsubok, ang pinakamalakas nating sandata bílang isang bayan ay pagbabantay, pagiging handa at pagkakaisa”.
4. Magtulungan tayong lahat para sa ikabubuti ng ating bansa.
5. Pinatutunayan ng batas ang kinakailangang pagsasara muna ng ABS-CBN kaya nagbigay ng *Cease and Desist Order* ang *National Telecommunications Commission (NTC)*.
6. Ang tulong mula sa iba’t ibang panig ng bansa ay naipamigay na sa mga taong mas nangangailangan.
7. Nakasaad sa Artikulo VII, Seksyon 1 ng 1987 Konstitusyon ang kapangyarihang tinataglay ng Pangulo ng Pilipinas, na siyang magsisilbing puno ng estado at puno ng pamahalaan.
8. Ayon sa mga nakalap na larawan, kapani-paniwala na siya ang pumatay sa babae.
9. Hinatulan na ng Korte Suprema si Janet Napoles na kasangkot sa *Pork Barrel Scam*.
10. Mahirap ang dinanas ng ilan sa mga kababayan natin sa iba’t ibang lugar dahil sa ipinatupad na *lockdown*.

Isaisip

Kailangang tandaan at huwag mong kakalimutan ang mga sumusunod na pahayag sa pagbibigay ng isang mabisang pagpapatunay.

Gawain 4

Panuto: Basahin at unawain ang tanong sa ibaba. Isulat ang iyong sagot sa sagutang papel o notbuk.

1. Paano nakatutulong sa iyo ang pagbibigay ng isang mabisang pagpapatunay sa pang-araw-araw na pakikipagtalastasan?

Isagawa

Gawain 5

Panuto: Palawakin ang mga pahayag na nasa ibaba gamit ang wastong pagbibigay ng mga patunay. Maaaring manaliksik upang makakuha ng mas makatotohanang impormasyon. Isulat ang tamang sagot sa iyong sagutang papel o notbuk.

Halimbawa: Ang pagdanas ng *Climate Change*.

Ang *Climate Change* ay ang pagbabago ng klima o panahon. Ayon sa pag-aaral, may dalawang sanhi ang *Climate Change*. Una, ang epekto ng enerhiya mula sa araw, sa pag-ikot ng mundo, at init ng lupa. Pangalawa, mga gawain ng tao na nagbubunga ng pagdami o pagtaas ng carbon dioxide at iba pang greenhouse gases.

1. Ang pagtaas ng kaso ng COVID-19 sa bansa.

---

2. Ang pagkawala sa ere ng ABS-CBN.

---

3. Ang pagliban sa pagbukas ng klase.

Tayahin

I. Pagpipilian

Panuto: Basahin at unawain ang mga sumusunod na mga pahayag. Isulat ang titik ng tamang sagot sa iyong sagutang papel o notbuk.

1. Alin sa mga sumusunod ang nagsasaad ng mga ebidensiyang nakasulat, nakalarawan o naka-*video*?
  - a. Nagpapahiwatig
  - b. Nagpapakita
  - c. Dokumentaryong ebidensiya
  - d. Nagpapatunay / Katunayan
2. Mga salitang nagsasabi o nagsasaad ng pananalig o paniniwala sa ipinapahayag.
  - a. Kapani-paniwala
  - b. Nagpapatunay / Katunayan
  - c. Pinatunayan ng mga detalye
  - d. Dokumentaryong edidensiya
3. Tumutukoy sa hindi direktang makikita, maririnig o mahihipo na mga ebidensiya.
  - a. Nagpapahiwatig
  - b. Pinatutunayan ng mga detalye
  - c. Kapani-paniwala
  - d. Nagpapakita
4. Isang pahayag ng pagbibigay ng patunay na kung saan makikita mula sa mga detalye ang mga patunay.
  - a. Pinatutunayan ng mga detalye
  - b. Taglay ang matibay na kongklusyon
  - c. Dokumentaryong ebidensiya
  - d. Nagpapakita
5. Isang katunayang pinalalakas ang ebidensiya o impormasyon at totoo ang kongklusyon.
  - a. Pinatutunayan ng mga detalye
  - b. Taglay ang matibay na kongklusyon
  - c. Kapani-paniwala
  - d. Nagpapakita
6. Mga salitang naglalahad na ang isang bagay na pinatutunayan ay totoo o tunay.
  - a. Nagpapahiwatig
  - b. Taglay ang matibay na kongklusyon
  - c. Nagpapakita
  - d. Nagpapatunay / Katunayan

7. Nakasaad sa mga salitang ito na ang mga patunay ay kapani-paniwala o makapagpapatunay.
  - a. Nagpapakita
  - b. Nagpapatunay / Katunayan
  - c. Nagpapahiwatig
  - d. Kapani-paniwala
8. Ang mga sumusunod ay ang mga pahayag sa pagbibigay ng patunay, **maliban** sa...
  - a. Dokumentaryong ebidensiya
  - b. Kakaibang Kongklusyon
  - c. Pinatutunayan na detalye
  - d. Kapani-paniwala
9. Alin sa mga sumusunod na mga pahayag sa pagbibigay ng patunay na nagsasabi na mahalagang masuri ang mga detalye para makita ang katotohanan sa pahayag?
  - a. Pinatutunayan ng mga detalye
  - b. Nagpapakita
  - c. Kapani-paniwala
  - d. Dokumentaryong ebidensiya
10. Ito ay mga ebidensiyang makikita o mahahawakan na magpapatunay sa isang bagay.
  - a. Kapani-paniwala
  - b. Nagpapatunay / Katunayan
  - c. Pinatutunayan ng mga detalye
  - d. Dokumentaryong ebidensiya

Para sa bilang 11-15

Panuto: Tukuyin kung anong pahayag na ginamit sa pagbibigay ng mga patunay sa mga sumusunod na pangungusap. Isulat ang titik ng tamang sagot sa iyong sagutang papel o notbuk.

11. Ang pagtulong ng Sagip Kapamilya sa mga nasalanta ng pagsabog ng Bulkang Mayon ay nagpapahiwatig ng pagiging mapagmalasakit sa kapwa tao.
  - a. Nagpapakita
  - b. Nagpapatunay / Katunayan
  - c. Nagpapahiwatig
  - d. Kapani-paniwala
12. Ang tulong mula sa iba't ibang panig ng bansa na umabot ng 20 bilyong piso ay naipamigay na sa mga taong mas nangangailangan at ito'y labis nilang ikinatuwa.
  - a. Nagpapahiwatig
  - b. Pinatutunayan ng mga detalye
  - c. Kapani-paniwala
  - d. Nagpapakita

13. Pinatutunayan lamang ng mga nabanggit na detalye na siya ay isang tunay na henyo.
- a. Kapani-paniwala
  - b. Nagpapatunay / Katunayan
  - c. Pinatunayan ng mga detalye
  - d. Dokumentaryong ebidensiya
14. Hinatulan na ng Korte Suprema ang dating Senador na si Bong Revilla na kasangkot sa *Pork Barrel Scam*.
- a. Pinatutunayan ng mga detalye
  - b. Taglay ang matibay na kongklusyon
  - c. Dokumentaryong ebidensiya
  - d. Nagpapakita
15. Ayon sa mga nakalap na larawan, kapani-paniwala na siya ang pumasok sa kanilang bahay na nagnakaw ng pera.
- a. Kapani-paniwala
  - b. Nagpapatunay/Katunayan
  - c. Pinatunayan ng mga detalye
  - d. Dokumentaryong edidensiya

Karagdagang Gawain

Gawain 6

Panuto: Maghanap ng isang kuwentong-bayan na kilala sa inyong lugar. Pagkatapos ay sumulat ng mga patunay mula sa kuwentong-bayang nakalap na sumasalamín sa mga tradisyon at kaugalian. Siguraduhing gumamit ng mga pahayag sa pagbibigay ng patunay. Isulat ito sa iyong sagutang papel o notbuk.

(Pamagat ng Kuwentong-bayan)

Susi sa Pagwawasto

Tayahin I. 1. a 2. b 3. a 4. a 5. b 6. c 7. d 8. b 9. a 10. d II.	Pagymanin Gawain 3 1. Hindi 2. Oo 3. Oo 4. Hindi 5. Oo 6. Hindi 7. Oo 8. Oo 9. Oo 10. Hindi	Subukin A. 1. X 2. V 3. V 4. X 5. V 6. V 7. V 8. V 9. X 10. V B.
Surin Gawain 2 1. c 2. a 3. b 4. a 5. a	Tuklasin Gawain 1 1. b 2. d 3. c 4. c 5. a	

Sanggunian

AKLAT

- Baisa, Ailene G. et al. *Pinagymang Pluma 7*. Phoenix Publishing House Inc, 2014.

MGA WEBSITE

- <https://bit.ly/2ZKTWC5>
- <https://www.chp.gov.hk>

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Kagawaran ng Edukasyon – Rehiyon 10

Zone 1, DepEd Building Masterson Avenue, Upper Balulang

Cagayan de Oro City, 9000

Telefax: (088) 880 7072

E-mail Address: reiogn10@deped.govph